

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

P9_TA(2022)0025

Genetycznie zmodyfikowana bawełna GHB614 (BCS-GHØØ2-5)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 lutego 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 (BCS-GHØØ2-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (D076839/01 – 2021/3006(RSP))

(2022/C 342/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 (BCS-GHØØ2-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (D076839/01,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 11 ust. 3 i art. 23 ust. 3,
- uwzględniając głosowanie Stałego Komitetu ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, w dniu 8 grudnia 2021 r., w którym nie wydano opinii, oraz głosowanie Komitetu Apelacyjnego w dniu 31 stycznia 2022 r., w którym również nie wydano opinii,
- uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję ⁽²⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z 28 maja 2021 r. opublikowaną 7 lipca 2021 r. ⁽³⁾,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje zawierające sprzeciw wobec zezwoleń na wprowadzanie organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO) ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Opinia naukowa panelu EFSA w sprawie genetycznie zmodyfikowanej bawełny GHB614 w celu odnowienia zezwolenia na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-RX-018), Dziennik EFSA 2021; 19(7):6671, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6671>

⁽⁴⁾ W ósmej kadencji Parlament przyjął 36 rezolucji zawierających sprzeciw wobec zezwolenia na wprowadzanie GMO, natomiast w dziewiątej kadencji przyjął następujące rezolucje:

- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0028);
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0029);
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2019)0030);

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

-
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0054);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 89788 (MON-89788-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0055);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 oraz subkombinacje MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2019)0056);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy, cztery lub pięć modyfikacji Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0057);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0069);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 oraz genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę łączącą dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603, składających się z tych odmian kukurydzy lub z nich wyprodukowanych oraz uchylającej decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2018/1111 na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0291);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0292);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2020)0293);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0365);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0366);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0367);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 88017 (MON-88Ø17-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0368);
  - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 (MON-89Ø34-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0369);

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

- uwzględniając art. 112 ust. 2 i 3 Regulaminu,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- A. mając na uwadze, że decyzją Komisji 2011/354/UE⁽⁵⁾ zezwolono na wprowadzenie do obrotu żywności i paszy zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych („bawełna zmodyfikowana genetycznie”); mając na uwadze, że zezwolenie to obejmuje również wprowadzenie do obrotu produktów innych niż żywność i pasze, zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę lub składających się z niej, do takich samych zastosowań jak każda inna bawełna, z wyjątkiem uprawy;
- B. mając na uwadze, że 22 kwietnia 2020 r. BASF SE z siedzibą w Niemczech przedłożył Komisji – w imieniu BASF Agricultural Solutions Seeds US LLC z siedzibą w Stanach Zjednoczonych („wnioskodawca”) – wniosek w sprawie odnowienia tego zezwolenia zgodnie z art. 11 i 23 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003;
- C. mając na uwadze, że 28 maja 2021 r. EFSA wydał pozytywną opinię w sprawie odnowienia zezwolenia dotyczącego genetycznie zmodyfikowanej bawełny, a opublikował ją 7 lipca 2021 r.; mając na uwadze, że 5 marca 2009 r. EFSA wydał pozytywną opinię w sprawie pierwotnego zezwolenia dotyczącego genetycznie zmodyfikowanej bawełny, a opublikował ją 10 marca 2009 r.⁽⁶⁾;
- D. mając na uwadze, że bawełna zmodyfikowana genetycznie wykazuje ekspresję zmodyfikowanej syntazy 5-enolopirogroniano-szikimowo-3-fosforanowej (2mEPSPS) pochodzącej z kukurydzy, która jest niewrażliwa na powszechnie stosowane herbicydy dolistnie o szerokim spektrum działania, zawierające substancję czynną glifosat⁽⁷⁾; mając na uwadze, że innymi słowy bawełna genetycznie zmodyfikowana jest odporna na glifosat, „uzupełniająca herbicyd”;
- E. mając na uwadze, że choć w Europie konsumpcja oleju z nasion bawełny przez ludzi jest stosunkowo niewielka, olej taki można znaleźć w wielu różnych produktach spożywczych, np. w sosach sałatkowych, majonezach, drobnych wyrobach piekarniczych, kremach czekoladowych do smarowania oraz chipsach; mając na uwadze, że bawełna podawana jest zwierzętom głównie w formie makuchów z nasion bawełny i mączki z nasion bawełny lub jako pełnotłuste nasiona bawełny⁽⁸⁾; mając na uwadze, że bawełna w postaci mąki bawełnianej jest również spożywana przez ludzi;

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 × T304-40 × GHB119, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0080);

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0081);

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-81419-2 × DAS-44406-6, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0334);

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 oraz rodzaje genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje 1507, MIR162, MON810 i NK603, produktów składających się z wymienionych rodzajów genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0335);

— Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt 11 (SYN-BTØ11-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0336).

⁽⁵⁾ Decyzja Komisji 2011/354/UE z dnia 17 czerwca 2011 r. zezwalająca na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 (BCS-GHØØ2-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 90).

⁽⁶⁾ Opinia naukowa panelu ds. organizmów zmodyfikowanych genetycznie w sprawie wniosku (nr ref. EFSA-GMO-NL-2008-51) przedłożonego na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 przez Bayer CropScience o wydanie zezwolenia na wprowadzenie do obrotu genetycznie zmodyfikowanej bawełny GHB614 odpornej na działanie glifosatu, z przeznaczeniem na żywność i pasze, oraz na jej przywóz i przetwarzanie, Dziennik EFSA 2009; 7(3):985, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2009.985>.

⁽⁷⁾ Opinia EFSA z 2009 r., s. 7.

⁽⁸⁾ Opinia naukowa panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej bawełny GHB614 × T304-40 × GHB119 przeznaczonej do stosowania w żywności i paszy oraz do importu i przetwarzania, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-NL-2014-122), Dziennik EFSA 2018; 16(7):5349, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349>, p. 22.

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

Brak oceny herbicydów uzupełniających

- F. mając na uwadze, że rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 503/2013⁽⁹⁾ wymaga oceny, czy oczekiwane praktyki rolnicze mają wpływ na wyniki badanych punktów końcowych; mając na uwadze, że zgodnie z tym rozporządzeniem ma to szczególne znaczenie dla roślin odpornych na herbicydy;
- G. mając na uwadze, że w wielu badaniach wykazano, iż uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych tolerujących herbicydy prowadzi do większego stosowania herbicydów uzupełniających, co w dużej mierze spowodowane jest pojawieniem się chwastów odpornych na herbicydy⁽¹⁰⁾; mając na uwadze, że w konsekwencji należy się spodziewać, iż w uprawie bawełny zmodyfikowanej genetycznie będą stosowane wyższe i powtarzające się dawki glifosatu, zatem w zbiorach może znaleźć się więcej pozostałości;
- H. mając na uwadze, że EFSA stwierdził w listopadzie 2015 r., iż jest mało prawdopodobne, aby glifosat był rakotwórczy, a Europejska Agencja Chemikaliów uznała w marcu 2017 r., że nie ma podstaw, by zaliczyć go do substancji rakotwórczych; mając na uwadze, że z kolei Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem, tj. wyspecjalizowana agencja Światowej Organizacji Zdrowia ds. badań nad rakiem, w 2015 r. zaliczyła glifosat do substancji prawdopodobnie rakotwórczych dla ludzi; mając na uwadze, że szereg najnowszych zrecenzowanych badań naukowych potwierdza możliwe działanie rakotwórcze glifosatu⁽¹¹⁾;
- I. mając na uwadze, że według EFSA brakuje danych toksykologicznych, które umożliwiłyby przeprowadzenie oceny ryzyka dla konsumentów w odniesieniu do szeregu produktów rozpadu glifosatu istotnych w przypadku upraw zmodyfikowanych genetycznie odpornych na działanie glifosatu⁽¹²⁾;
- J. mając na uwadze, że ocena pozostałości herbicydów i produktów ich rozpadu na roślinach zmodyfikowanych genetycznie nie wchodzi w zakres kompetencji panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie („panel EFSA ds. GMO”), w związku z czym procedura wydawania zezwoleń na GMO nie obejmuje takiej oceny; mając na uwadze, że jest to podejście problematyczne, ponieważ na sposób, w jaki roślina zmodyfikowana genetycznie rozkłada herbicydy uzupełniające, oraz na skład, a tym samym toksyczność produktów rozpadu („metabolitów”), może wpływać sama modyfikacja genetyczna⁽¹³⁾;

Uwagi właściwych organów państw członkowskich

- K. mając na uwadze, że podczas trzymiesięcznego okresu konsultacji państwa członkowskie zgłosiły EFSA wiele krytycznych uwag⁽¹⁴⁾; mając na uwadze, że wynika z nich, że wobec braku rzeczywistego systemu nadzoru umożliwiającego szczegółowe śledzenie spożycia GMO lub ich produktów ubocznych przez ludzi lub zwierzęta, nie można wyciągnąć żadnych istotnych wniosków na temat bezpieczeństwa spożywania GMO z okresu dziesięciu lat, że sprawozdania z monitoringu (2011–2019) mają wiele braków i nie są zgodne z dyrektywą 2001/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁵⁾ ani z odpowiednimi wytycznymi, jak również z wytycznymi EFSA z 2011 r. w sprawie monitoringu środowiskowego po wprowadzeniu do obrotu roślin zmodyfikowanych genetycznie, że przedstawiona analiza literatury (przedłożona przez wnioskodawcę) była nieoptymalna, a tym samym niekompletna, oraz że spryskiwanie genetycznie zmodyfikowanej bawełny wyższymi stężeniami glifosatu, co – jak wykazują badania – jest toksyczne dla ludzi i zwierząt, prawdopodobnie powoduje powstawanie większej ilości pozostałości herbicydów i metabolitów w uprawach, a w konsekwencji w łańcuchu żywnościowym i paszowym;

⁽⁹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 503/2013 z dnia 3 kwietnia 2013 r. w sprawie wniosków o zatwierdzenie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenia Komisji (WE) nr 641/2004 i (WE) nr 1981/2006 (Dz.U. L 157 z 8.6.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Zob. np. Bonny S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact” [Rośliny, chwasty i herbicydy zmodyfikowane genetycznie tolerujące herbicydy – przegląd i wpływ], Environmental Management, styczeń 2016; 57(1), s. 31-48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> oraz Benbrook C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years” [Wpływ zmodyfikowanych genetycznie upraw na stosowanie pestycydów w USA – pierwsze szesnaście lat], Environmental Sciences Europe, 28 września 2012 r., tom 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹¹⁾ Zob. na przykład: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610>, and <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

⁽¹²⁾ Wnioski EFSA z wzajemnej weryfikacji oceny ryzyka stwarzanego przez pestycydy, dotyczącej substancji czynnej glifosatu, Dziennik EFSA 2015; 13(11):4302, s. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹³⁾ Ma to istotne miejsce w przypadku glifosatu, jak stwierdzono w uzasadnionej opinii EFSA „Review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005” [Przegląd EFSA dotyczący obowiązujących najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005], Dziennik EFSA 2018; 16(5):5263, s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹⁴⁾ Uwagi państw członkowskich dostępne za pośrednictwem rejestru pytań EFSA (nr ref.: EFSA-Q-2014-00721): <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylająca dyrektywę Rady 90/220/EWG – oświadczenie Komisji (Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1).

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

Wypełnianie zobowiązań międzynarodowych Unii

- L. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 genetycznie zmodyfikowana żywność lub pasza nie może szkodliwie wpływać na zdrowie ludzi i zwierząt ani na środowisko naturalne, a przy sporządzaniu decyzji Komisja musi brać pod uwagę wszelkie istotne przepisy prawa Unii oraz inne uzasadnione czynniki istotne dla sprawy; mając na uwadze, że te uzasadnione czynniki powinny obejmować zobowiązania Unii wynikające z celów zrównoważonego rozwoju ONZ, paryskiego porozumienia klimatycznego oraz Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej;
- M. mając na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. prawa do żywności z 2017 r. stwierdzono, iż szczególnie w krajach rozwijających się niebezpieczne pestycydy mają katastrofalne skutki dla zdrowia ⁽¹⁶⁾; mając na uwadze, że oenzetowski cel zrównoważonego rozwoju nr 3.9 zakłada znaczne obniżenie do 2030 r. liczby zgonów i chorób spowodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby ⁽¹⁷⁾; mając na uwadze, że zezwolenie na przywóz genetycznie zmodyfikowanej bawełny zwiększyłoby popyt na tę roślinę uprawną, poddawaną działaniu glifosatu, a tym samym narażenie pracowników i środowiska w państwach trzecich; mając na uwadze, że ryzyko zwiększonego narażenia pracowników i środowiska jest szczególnie niepokojące w przypadku zmodyfikowanych genetycznie upraw odpornych na herbicydy, gdyż w uprawach tych stosuje się większe ilości takich środków;
- N. mając na uwadze, że według recenzowanego badania opublikowanego w 2020 r. Roundup, jeden z najczęściej stosowanych na świecie herbicydów na bazie glifosatu, może powodować utratę bioróżnorodności, czyniąc ekosystemy bardziej podatnymi na zanieczyszczenia i zmiany klimatu ⁽¹⁸⁾;

Niedemokratyczny proces podejmowania decyzji

- O. mając na uwadze, że głosowanie Stałego Komitetu ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, w dniu 8 grudnia 2021 r. nie doprowadziło do wydania opinii, co oznacza, że zezwolenie nie zostało poparte przez kwalifikowaną większość państw członkowskich; mając na uwadze, że głosowanie Komitetu Apelacyjnego w dniu 31 stycznia 2022 r. również nie doprowadziło do wydania opinii;
- P. mając na uwadze, że Komisja przyznaje, iż sytuacja, w której nadal wydaje ona zezwolenia na wprowadzanie GMO bez uzyskania poparcia kwalifikowanej większości państw członkowskich, jest problematyczna, oraz że sytuacja taka jest wyjątkiem, jeśli chodzi ogólnie o wydawanie zezwoleń na wprowadzanie produktów, ale stała się normą w procesie podejmowania decyzji o zezwoleniu na wprowadzenie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy;
- Q. mając na uwadze, że w trakcie ósmej kadencji Parlament Europejski przyjął łącznie 36 rezolucji, w których sprzeciwił się wprowadzeniu do obrotu GMO do zastosowania w żywności i paszy (33 rezolucje) oraz do uprawy w Unii (3 rezolucje); mając na uwadze, że w dziewiątej kadencji Parlament Europejski przyjął już 21 sprzeciwów wobec wprowadzania GMO do obrotu; mając na uwadze, że nie uzyskano poparcia kwalifikowanej większości państw członkowskich dla zezwolenia na wprowadzenie żadnego z tych GMO; mając na uwadze, że powody, dla których państwa członkowskie nie popierają zezwoleń, obejmują brak poszanowania zasady ostrożności w procesie wydawania zezwoleń oraz obawy naukowe związane z oceną ryzyka;
- R. mając na uwadze, że Komisja nadal wydaje zezwolenia na GMO, mimo że sama stwierdziła niedemokratyczność tego procesu, a także mimo braku poparcia ze strony państw członkowskich i mimo sprzeciwu Parlamentu;
- S. mając na uwadze, że żadna zmiana w prawie nie jest konieczna, by Komisja mogła nie wydać zezwolenia dotyczącego GMO, jeżeli w komitecie odwoławczym kwalifikowana większość państw członkowskich nie opowie się za jego udzieleniem ⁽¹⁹⁾;

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁸⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

⁽¹⁹⁾ Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 Komisja „może przyjąć”, a nie „przyjmuje” zezwolenie, jeżeli w komitecie odwoławczym kwalifikowana większość państw członkowskich nie opowie się za zezwoleniem (art. 6 ust. 3).

Wtorek, 15 lutego 2022 r.

1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji wykracza poza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;
2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójny z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002⁽²⁰⁾ – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumentów w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;
4. ponownie wzywa Komisję, by nie wydawała zezwoleń na GMO odporne na herbicydy, dopóki w poszczególnych przypadkach nie zostaną szczegółowo zbadane zagrożenia dla zdrowia wynikające z pozostałości herbicydów, co wymaga pełnej oceny pozostałości z oprysków upraw zmodyfikowanych genetycznie herbicydami uzupełniającymi oraz oceny produktów ich rozpadu i wszelkich efektów skojarzonych, w tym z samą rośliną zmodyfikowaną genetycznie;
5. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w skierowanym do posłów piśmie z 11 września 2020 r. Komisja w końcu przyznała, iż przy podejmowaniu decyzji o zezwoleniu na wprowadzenie GMO należy uwzględnić zasady zrównoważonego rozwoju⁽²¹⁾; wyraża jednak głębokie rozczarowanie faktem, że od tego czasu Komisja wciąż zezwala na przywóz GMO do Unii mimo sprzeciwu Parlamentu i większości państw członkowskich;
6. wzywa EFSA, aby żądał danych o wpływie spożycia żywności i paszy pochodzących z genetycznie zmodyfikowanych roślin na mikrobiom jelitowy;
7. ponownie apeluje do Komisji o uwzględnianie zobowiązań Unii wynikających z umów międzynarodowych, takich jak paryskie porozumienie klimatyczne, Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej i cele zrównoważonego rozwoju ONZ; ponawia apel o to, by projektem aktów wykonawczych towarzyszyło uzasadnienie wyjaśniające, w jaki sposób zapewnia się w nich przestrzeganie zasady „nie szkodzić”⁽²²⁾;
8. podkreśla, że poprawki przyjęte przez Parlament Europejski 17 grudnia 2020 r. do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 182/2011⁽²³⁾, które stanowią podstawę negocjacji z Radą, przewidują, że Komisja nie może zezwalać na GMO, jeżeli nie popiera tego większość kwalifikowana państw członkowskich; nalega, aby Komisja szanowała to stanowisko, i wzywa Radę do kontynuowania prac i przyjęcia w trybie pilnym ogólnego podejścia w odniesieniu do tego dossier;
9. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

⁽²¹⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²²⁾ Rezolucja Parlamentu z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2), ust. 102.

⁽²³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0364.